

des til i Særdeleshed at sælge Godset til Fæsterne.

Hvad det under Nr. 6 stillede Ændringsforslag angaaer, da er det dertil kun fornødent at bemærke, at denne Paragraph er bleven overflødig, efterat Loven af 4de Juli d. A. er udkommen, hvorved der indrømmes Godsbesiddere i Almindelighed den samme Ret, som ved denne Paragraph var tiltænkt at skulle indrømmes Lehnbesiddere.

Stampe: Jeg kan ikke komme til den Overbeviisning, at den foreslaæde nye § 4 er bedre end den ældre § 4, som eengang er vedtagen her i Landsstinget med Pluralitet. Jeg antager nemlig, at det i Fremtiden vil være høist ualmindeligt og saa godt som ingenstunde vil indtræffe, at en Lehnbesidder vil afhænde sit Bøndergods til Andre end Fæsterne, eftersom det vil have Opinionen saameget imod sig, og, skulde det Tilfælde endogsaa indtræffe, at der var en Lehnbesidder, der vilde sætte sig ud over denne Opinion og afhænde sit Bøndergods til Andre end Fæsterne, saa vilde denne Mand uden Tvivl være i det Tilfælde, at han vilde opdrive Penge, „giøre Penge“, som man siger, og han vilde altsaa formodentlig ikke bryde sig stort om, enten han fik 20 eller 10 pCt. Jeg kan ogsaa tænke mig et tredie Tilfælde, for hvilket jeg anseer Lovens § 4, som den nu skulde udkomme, for at være mindre retfærdig. Der kan nemlig indtræffe det Tilfælde, at enten en Fæsterfamilie er uddød, eller at der ikke er nogen af de Efterladte, der vil købe Gaarden. I dette Tilfælde er det dog ikke Lehnbesidderens Skyld, at han ikke kan sælge til Fæsteren eller hans Efterladte, og det forekommer mig derfor mindre retfærdigt, at han ikke lige saa godt i dette Tilfælde skulde have 20 pCt., som naar han sælger til Fæsteren. Jeg vil derfor holde paa den ældre § 4, saaledes som den eengang er vedtagen i Landsstinget, eftersom den ikke forekommer mig at være forkastelig, og jeg vil holde paa den af denne Grund uden Hensyn

til, om den maatte finde Bisald paa andre Steder.

Dreier: Hensigten med den under Forhandling værende Sag er at borttrydde en Hovedhindring for det med Lehnshaand eller fideicommissariske Bestemmelser bundne Jordes godsens Overgang til fri Eiendom, samt i Forbindelse dermed at iagttage det fornødne Hensyn deels til Besidderne af Lehn og Fideicommisser og deels til Brugerne af Jordegodsset, navnlig Fæstebønderne. Ved Lovforslaget, og navnlig ved § 4 i Lovforslaget, er der vistnok taget Hensyn til Besidderne, men med Udelukkelse, som det forekommer mig, af Hensynet til den anden Deel, nemlig Jordens Brugere eller Fæstere. Ved Forandringsforslaget under Nr. 5 til § 4 i det oprindelige Forslag er der optaget et Hensyn til Fæsterne, men, som det forekommer mig, paa en saadan Maade, at det i flere Tilfælde lettelig vil blive uden nogen Betydning. Ingen af Delene forekommer mig derfor at kunne tilfredsstille. Jeg kunde have ønsket en Forandring derhen, at den Omstændighed, om Salget skete til Brugere, deres Børn eller Svigerbørn, i alle Tilfælde skulde have en, og det en betydelig, Indflydelse paa den særlige Fordeel, som Besidderne, der foretage Afhændelsen, have Ret til at tilegne sig. Naar jeg desuagtet ikke er fremkommet med noget Ændringsforslag, da er Grunden dertil den, at det var mig bekendt, at der vilde fremkomme Ændringsforslag fra de ærede Forslagsstillere, og navnlig til § 4, og jeg ønskede først at erfare dets Indhold nærmere. Men, da det kom, var det for seent, Tiden, inden hvilken Ændringsforslagene kunde indgives, var udløben. Saafremt jeg imidlertid skulde finde Bisald af saa stor en Deel af Thingets ærede Medlemmer, at jeg kunde troe det hensigtsmæssigt til 3die Behandling at fremkomme med et Ændringsforslag i den angivne Retning, da har jeg paatænkt det og forbeholder mig i saa Henseende det Fornødne.